

พฤติกรรมผู้นำที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของครูปฐมวัย โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

Relationship Between Leader Behaviors and Job Satisfaction of Kindergarten Teachers in Catholic School of Chanthaburi Diocese

สุภาพ ดั่งประเสริฐ (Suphap Duangprasert)* ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู (Dr.Surath Chaichompu)**
ดร.ลือชัย จันทรโป้ (Dr. Luechai Chanpoh)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี 4 แบบ ได้แก่ แบบสั่งการ แบบให้การสนับสนุน แบบมีส่วนร่วม และแบบมุ่งความสำเร็จ กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงานที่ทำ ด้านความรับผิดชอบ และด้านความก้าวหน้า กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี จำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ พฤติกรรมผู้นำแบบให้การสนับสนุน พฤติกรรมผู้นำแบบสั่งการ และพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม
2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑล จันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านลักษณะของงานที่ทำ ด้านความก้าวหน้า และด้านการได้รับการยอมรับนับถือ
3. ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

This research aimed to investigate the relationship between leader behaviors of Catholic School administrators' classified by directive, supportive, participative, and achievement oriented and kindergarten school teachers' job satisfaction divided into five areas of achievement, recognition, the work itself, responsibility,

* มหาบัณฑิต หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา

and advancement.

Participants were 148 kindergarten teachers in Catholic School of Chanthaburi Diocese. The instrument was a five-rating-scales questionnaire and statistical analysis included mean, standard deviation, and simple correlations.

The findings were as followed:

1. The overall aspects of leader behaviors of Catholic School administrator were at a high level ranked as achievement oriented, supportive, directive, and participative respectively.
2. Job satisfaction of kindergarten teachers was at a high level in all areas and ranked as responsibility, achievement, the work itself, advancement, and recognition respectively.
3. There was a positive relationship between the leader behavior of Catholic School administrators and the kindergarten teachers' job satisfaction at a statistical significance level of .01

คำสำคัญ : พฤติกรรมผู้นำ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
Key Words : Leader behaviors, Job satisfaction, Kindergarten teachers in Catholic School of Chanthaburi Diocese

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารต้องกระจายความรับผิดชอบอย่างเป็นธรรมไปสู่ผู้ใต้บังคับบัญชาในหน่วยงานของตน ผู้บริหารในยุคโลกาภิวัตน์จึงจำเป็นต้องแสดงพฤติกรรมผู้นำให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถปรับตัว และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้ได้อย่างเหมาะสมกับทุกสถานการณ์ และใช้ความรู้ความสามารถในการบริหาร งานโดยให้บุคลากรร่วมมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและเต็มความสามารถ ผู้บริหารต้องมีความสามารถสร้างขวัญและกำลังใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในงาน เกิดความรักความศรัทธาในหน่วยงาน เสียสละเพื่องาน ทุมเท่กำลังกายกำลังใจ กำลังความคิดสติปัญญา หาทางปรับปรุงให้งานนั้นเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าความเป็นผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลต่อการจูงใจและความพึงพอใจในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐต่างก็เป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำอยู่ในตัว (สงบ, 2543)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีสถานภาพอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาที่มีความคิดริเริ่มและด้านการเข้าสังคม ด้านการศึกษาที่มีความคิดริเริ่ม พบว่า การเติมเต็มที่จะเสี่ยงเพื่อให้งานก้าวหน้าซึ่งครูเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี แสดงพฤติกรรมในเรื่องการศึกษาที่มีความคิดริเริ่มมีน้อยสืบเนื่องจากการบริหารการศึกษาไม่ได้เป็นการบริหารในเชิงธุรกิจ เป็นโรงเรียนที่มีพื้นฐานจากศาสนา ซึ่งเน้นการให้การบริการสังคมและการดำเนินการด้านกิจการที่มีความเสี่ยงน้อย ทำให้ผู้บริหารไม่ได้แสดงพฤติกรรมในเรื่องดังกล่าว และด้านการเข้าสังคมพบว่าผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นบาทหลวง และซิสเตอร์ ได้รับการอบรมให้ดำรงตนอย่างเหมาะสมกับสถานภาพของตน ทำให้มองและให้ความสำคัญในเรื่องการสังสรรค์ นอกลาน้อย (เสกสรร, 2542)

โรงเรียนปฐมวัย สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญในการปลูกฝังผู้เรียนให้มีความรู้ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและ

สติปัญญา เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ ครูปฐมวัยจึงต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดี การปฏิบัติงานต้องมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของตน และมีผู้บริหารที่เป็นแบบอย่างและเป็นผู้สนับสนุนที่ดี เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารมีความต้องการครูปฐมวัยที่มีบุคลิกภาพ ยิ้มแย้ม แจ่มใส พุดจาสุภาพ เรียบร้อย มีคุณธรรมจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ (พอเจตน์, 2545) ผู้บริหารมีความคาดหวังในครูปฐมวัยตามความต้องการของตน แต่ผู้บริหารไม่เข้าใจความต้องการ หรือทราบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูว่าอยู่ในสภาพใดจากสภาพและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำ 4 แบบ คือ แบบสั่งการ แบบสนับสนุน แบบมีส่วนร่วม และแบบมุ่งความสำเร็จ ของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เพื่อให้ทราบว่าครูปฐมวัยมีความพึงพอใจกับพฤติกรรมผู้นำแบบใดจะได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ส่งผลสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาของโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

สมมติฐานในการวิจัย

พฤติกรรมผู้นำทั้ง 4 แบบของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีความสัมพันธ์

กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ทางบวก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี 4 แบบ คือ แบบสั่งการ แบบให้การสนับสนุน แบบมีส่วนร่วม แบบมุ่งความสำเร็จ ของงาน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัย 5 ด้าน คือ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงานที่ทำ ด้านความรับผิดชอบ

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ในปีการศึกษา 2551 ที่ได้จากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 148 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างครูปฐมวัย โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ซึ่งใช้โรงเรียนเป็นระดับฐานตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียนจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรต้น ได้แก่พฤติกรรมผู้นำ 4 แบบ

1. แบบสั่งการ (Directive)
2. แบบให้การสนับสนุน (Supportive)
3. แบบมีส่วนร่วม (Participative)
4. แบบมุ่งความสำเร็จ (Achievement Oriented)

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 5 ด้าน

1. ด้านความสำเร็จในการทำงาน
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ
3. ด้านลักษณะของงานที่ทำ
4. ด้านความรับผิดชอบ

5. ด้านความก้าวหน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร 4 แบบ ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scales) 5 ระดับของลิเคิร์ท จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับแบบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scales) 5 ระดับของลิเคิร์ท จำนวน 25 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้แก่โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 148 ฉบับ ได้กลับคืนมา 148 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยเลือกวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐาน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมผู้นำวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) (r_{xy})

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นครูปฐมวัย ในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี ปีการศึกษา 2551 จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้นำที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัย ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี รายด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสกสรร (2542) พบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา (2546) พบว่าแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา สอดคล้องกับงานวิจัยของมะลิซ้อน (2548) พบว่าพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นนักบวชและบาทหลวง ซึ่งแต่ละคนได้รับการอบรม

สั่งสอนเพื่อการเตรียมตัวเป็นนักบวช เป็นเวลายาวนาน ไม่น้อยกว่า 10 ปีขึ้นไป เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความรู้สูง และบุคคลใดที่ต้องทำหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจบการศึกษาด้านการบริหารการศึกษาทุกคน ตลอดจนผู้บริหารแต่ละท่านจะต้องมีการโยกย้ายเปลี่ยนสถานศึกษาตามวาระ จึงทำให้ผู้บริหารมีประสบการณ์การบริหารจัดการที่หลากหลาย รวมทั้งผู้บริหารทุกคนมีความสำนึกว่า โรงเรียนทุกโรงเรียน เป็นโรงเรียนของศาสนาจะต้องทุ่มเทอุทิศตน อุทิศเวลา โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากโรงเรียนจะต้องนำส่งส่วนกลางที่เป็นต้นสังกัดเท่านั้น ซึ่งส่วนกลางมีระบบตรวจสอบ ควบคุมการบริหารทรัพยากรอย่างชัดเจน จากฐานความเป็นนักบวช ผู้ต้องอุทิศชีวิตเพื่อศาสนา สังคม และทำงานอุทิศตนเพื่อองค์กรศาสนาเท่านั้น

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ปรุ้มวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี รายงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พยอม (2549) ที่พบว่าความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ในปีวิจัยกระตุ้นโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ด้านลักษณะของงาน และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง ทั้งนี้เนื่องจากครูปรุ้มวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีความรู้ตรงตามสายงาน มีความสามารถ มีความรู้สึก มีเกียรติและศักดิ์ศรีในตำแหน่งหน้าที่การงาน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จด้วยดี มีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของงาน และมีอิสระในการตัดสินใจในการปฏิบัติงานมากขึ้น ได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานและผู้บริหาร ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ครูเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

3. ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัด สังฆมณฑลจันทบุรี

กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปรุ้มวัยโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับพวงทิพย์ (2538) ที่พบว่าแบบภาวะผู้นำของผู้บังคับบัญชามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05 โดยมีระดับความสัมพันธ์กันในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน โดยผู้บังคับบัญชามีแบบภาวะผู้นำแบบปรึกษาหารือและแบบมีส่วนร่วมจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีแบบภาวะผู้นำแบบเผด็จการ และเผด็จการอย่างมีศิลป์ สอดคล้องกับ จันทนา (2544) ที่ศึกษาศึกษาพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 12 และพบว่าพฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ด้านการมี การตัดสินใจกระตุ้นการใช้ปัญญาและการมุ่งความสัมพันธ์เป็นรายบุคคล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการด้านปัจจัยจิตใจ และปัจจัยค่าจุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริเกรียงไกร (2546) ศึกษาความสัมพันธ์พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความสัมพันธ์เชิงบวก และพฤติกรรมผู้นำแบบมิตรสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงาน สูงกว่าพฤติกรรมผู้นำแบบกึ่งสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา (2546) ศึกษาความสัมพันธ์ของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา และผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำแบบสนับสนุน แบบ

สั่งการ แบบมุ่งความสำเร็จ และแบบให้มีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังเกตสังเกต จันทบุรี เป็นบาทหลวงและซิสเตอร์ มีความรู้ ความสามารถทางด้านการบริหารการศึกษาทุกคน มีความเป็นผู้นำในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารนำพาโรงเรียนให้มีความเจริญก้าวหน้า เท้าทันความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคมนำโรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา สามารถพัฒนาโรงเรียนคาทอลิก สังเกตสังเกต จันทบุรี ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน มีมาตรฐานการศึกษาที่สูงขึ้น เพื่อเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิกสังเกตสังเกต จันทบุรี จะต้องใช้ความพยายามและใช้ความสามารถ ตลอดจนแสดงพฤติกรรมผู้นำในการสร้างขวัญ กำลังใจ และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ปฏิบัติงานทุกอย่างของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งสู่ความสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้นำที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัย โรงเรียนคาทอลิก พบว่า พฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด รองลงมาได้แก่ พฤติกรรมผู้นำแบบสั่งการ แบบให้การสนับสนุน และแบบมุ่งความสำเร็จ ตามลำดับ จึงขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการตัดสินใจของผู้ร่วมงาน ให้มีความไว้วางใจในการมอบหมายงานต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสามารถของแต่ละบุคคล

2. ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบสั่งการ ผู้บริหารควรลดบทบาทการสั่งการ การควบคุมกำกับ อย่าง

เคร่งครัด แต่ควรเพิ่มบทบาทการเป็นผู้กระตุ้น ผู้เสริมแรง ให้การยอมรับนับถือผู้ร่วมงาน รวมทั้งใช้หลักการบริหารแบบยืดหยุ่น เพื่อให้ผู้ร่วมงานมีอิสระสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง

3. ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบให้การสนับสนุน ผู้บริหารควรรับฟังข้อเสนอแนะ และให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงาน เมื่อเกิดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนปรับปรุงสภาพแวดล้อม สนับสนุน วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอนให้เพียงพอกับทุกหน่วย

4. ด้านพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งความสำเร็จ ผู้บริหารควรมุ่งความสำเร็จในภาพรวมของโรงเรียน มากกว่าความสำเร็จในหน่วยย่อยเท่านั้น ตลอดจนผู้บริหารควรให้ความสำคัญของความเป็นบุคคลของครูที่มีความแตกต่างกันมากกว่ามุ่งผลงานเพียงอย่างเดียว

ผลการวิจัยพฤติกรรมผู้นำที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูปฐมวัย โรงเรียนคาทอลิก พบว่า ครูปฐมวัยมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับนับถือน้อยที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความก้าวหน้า ด้านลักษณะของงานที่ทำ ด้านความสำเร็จในการทำงาน และด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ตามลำดับ จึงขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ผู้บริหารควรมีระบบการให้ขวัญกำลังใจที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม มากกว่าการขึ้นกับความรู้สึกส่วนตัวของผู้บริหารที่แตกต่างกัน ตลอดจนผู้บริหารควรให้ครูได้รับการยอมรับนับถือจากผู้ปกครองมากขึ้น โดยเฉพาะในโอกาสสำคัญที่มีผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรม

2. ด้านความก้าวหน้า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาการ และในวิชาชีพครู ตลอดจนมีระบบการขึ้นเงินเดือน โดยคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาลกับทุกคน

3. ด้านลักษณะของงานที่ทำ ผู้บริหารควรให้อิสระแก่ครูในการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่หลากหลาย มุ่งเน้นให้แต่ละคนได้แสดงศักยภาพอย่าง

เต็มความสามารถ และคำนึงถึงความพึงพอใจของครูเป็นสำคัญ

4. ด้านความสำเร็จในการทำงาน ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมการเรียนการสอนให้ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ตลอดจนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการสอนในระหว่างโรงเรียนในสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรีอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารควรมอบหมายงานและกระจายงานให้ครูแต่ละคนได้มีหน้าที่พิเศษที่หลากหลาย เพื่อให้ครูมีความเชี่ยวชาญงานในการทำงานหลาย ๆ ด้าน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาพฤติกรรมผู้นำที่มีความสัมพันธ์ต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติของครูที่สอนระดับประถมและมัธยมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

2. ควรศึกษาถึงตัวแปร หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี เช่น ประสบการณ์ หรือสถานภาพทางสังคม

3. ควรศึกษาพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

ไกรเวช ธรฤทธิ์. 2542. ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงาน การประถม ศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาจังหวัดสงขลา.

[Online] Available: [Http://www.](http://www.thaiedresearch.org/result/info2.php?Id=1139)

Thaiedresearch. Org/result/info2. Php?

Id=1139 [2548, สิงหาคม 1]

จันทนา คูหะรัตน์. 2544. พฤติกรรมผู้นำของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 12.

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

พยอม ศรีสุข. 2549. ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์จะเชิงเตา.

พวงทิพย์ นวลขาว. 2538. ความสัมพันธ์ระหว่างแบบภาวะผู้นำกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม. ปริญญานิพนธ์ สศ.ม. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ. 2545. คุณลักษณะของครูอนุบาลที่พึงประสงค์ในทัศนะของผู้บริหารและผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนคาทอลิก สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. ปริญญานิพนธ์ กศม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

มะลิซ้อน โกสัลลวัฒนา. 2548. ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วาสนา ไทรงาม. 2546. ความสัมพันธ์ของแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย. สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา.
- สงบ ประเสริฐพันธ์. 2543. ร่วมกันสรรค์สร้างคุณภาพโรงเรียน. กรุงเทพฯ: สุวีริยะสาส์น.
- สิริเกรียงไกร ธรรมโชติ. 2546 . พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย. สถาบันราชภัฏราชชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา .
- เสกสรร สุวิชากร. 2542. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูโรงเรียน คาทอลิกสังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Krcjcie, RV., and Morgan, DW. 1970. Determining sample size for research activities. Educational and Psychological measurement, 30, 608.
- Likert, R. "The Method of Constiutions on Attitude." Reading in Attitude Theory and Measurement. New York: John Wiley and sons.
- Likert, R. 1961. New patterns of management. New York: McGraw-Hill.
- [http : //gs. Kku. ac.th/gr12/index.php](http://gs.kku.ac.th/gr12/index.php)